

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΦΑΝΑΤΙΣΜΟΣ

**«Ο πνευματικός άνθρωπος δεν μπορεί
να είναι φανατισμένος»
Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος**

Η αποκλειστική και με πάθος προσπάθεια επιβολής των ιδεών ενός ατόμου ή μιας ιδεολογίας, που συνήθως συνδέεται με βιαιότητες σε βάρος των μειονοτήτων που είναι ιδεολογικά αντίθετες.

Ορισμός :

- ❖ Θρησκοληψία : σχολαστική τήρηση θρησκευτικών εντολών με ψυχοπαθολογικά χαρακτηριστικά
- ❖ Πουριτανισμός: άκριτη αυστηρότητα και ηθική καθαροτητα
- ❖ Συντηριτισμός: προσκόλληση στο παρελθόν
- ❖ Προσυλητισμός: στρατολόγηση οπαδών με δόλια μέσα
- ❖ Θεοκρατία: διοίκηση κράτους με θρησκευτικούς νόμους πχ. Αρχαία Αίγυπτος
- ❖ Θρησκευτικός επεκτατισμός: επέκταση μιας θρησκείας με κάθε τρόπο

Μορφές

- i. Ψυχολογικά: (πρώτιστα στην ατομική και κατόπιν στην ομαδική ψυχολογία). Πρόκειται για ποικιλία νευρώσεων (συμπλέγματα, άγχη, ατελής διαμόρφωση ταυτότητας), που οδηγούν το άτομο να αναζητά φανταστικούς εχθρούς στα διαφορετικά άτομα και να προβάλλει τα προβλήματά του επάνω τους. Σε συλλογικό επίπεδο η κάθε ομαδική πλέον νεύρωση τροφοδοτείται από την ψυχολογία της μάζας, την έκρηξη του συναισθήματος και άλλους μηχανισμούς.
- ii. Κοινωνικά: Όταν υπάρχουν προβλήματα κοινωνικής σταθερότητας ή οικονομικά, αναζητούνται εχθροί που εντοπίζονται στους διαφορετικούς από εμάς.
- iii. Πολιτικά: Οι πολιτικές ηγεσίες τροφοδοτούν το μίσος αυτό και για πολιτικούς λόγους.
- iv. Θρησκευτικά

Αίτια

- i. Από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα ο θρησκευτικός φανατισμός εμφανίστηκε με ένταση σε μερικές φάσεις της ιστορίας.
- ii. Οι διωγμοί κατά των χριστιανών στην αρχαία Ρώμη (1ος - 4ος αιώνας μ.Χ.) αλλά και οι βίαιες συγκρούσεις στο εσωτερικό του Χριστιανισμού με τις αιρέσεις λίγο αργότερα
- iii. Στο Μεσαίωνα έχουμε τους διωγμούς βυζαντινών αυτοκρατόρων κατά αιρετικών, τους διωγμούς του Ισλάμ κατά των χριστιανών της Μέσης Ανατολής και αργότερα των Βαλκανίων.

Παραδείγματα

- iv. Πριν από την πτώση του Βυζαντίου έχουμε τις Σταυροφορίες των Δυτικών χριστιανών κατά των ορθοδόξων χριστιανών και μουσουλμάνων από τον 11ο έως το 15ο αιώνα, με τις γνωστές επιδιώξεις της ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.
- v. Οι δίκες της Ιεράς Εξέτασης
- vi. Το «κυνήγι μαγισσών» στη Δυτική Ευρώπη και την Αμερική.
- vii. Οι θρησκευτικοί πόλεμοι μεταξύ Προτεσταντών και Ρωμαιοκαθολικών στην Ευρώπη από το 16ο έως το 18ο αιώνα.

Κάψιμο
“μαγισσών”

- Ψευδαίσθηση πνευματικής αυτάρκειας
- Αλλοίωση της πίστης
- Απειλή της θρησκευτικής ελευθερίας
- Καταστροφή ανθρωπίνων ζώων και πολιτισμών
- Δημιουργία κοινωνικών και πολιτικών αναστατώσεων
- Θρησκευτική αδιαφορία
- Διάσπαση της ενότητας του εκκλησιαστικού σχήματος

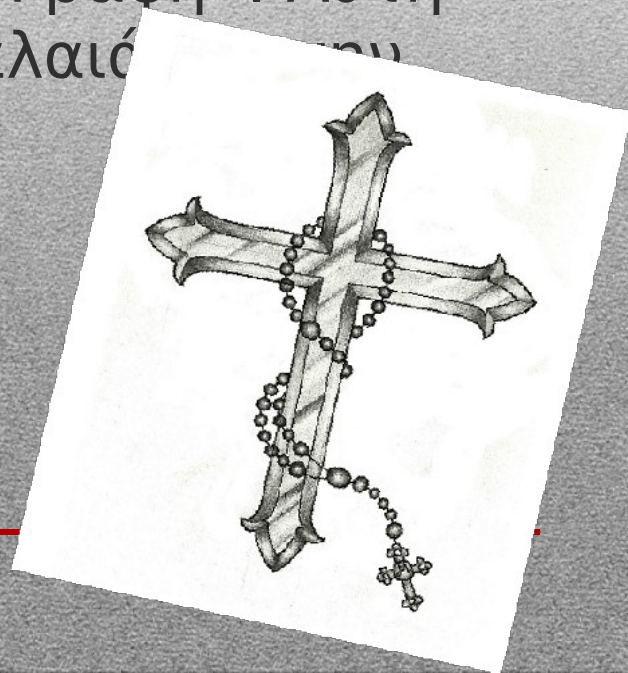
ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Θρησκείες του Κόσμου

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ: ονομάζεται το θρησκευτικό σύστημα πίστης το οποίο αναγνωρίζει ως ιδρυτή και κεντρικό πρόσωπο του συνόλου της διδασκαλίας του, τον Ιησού Χριστό, όπως παρουσιάζεται στα βιβλία της Καινής Διαθήκης. Ως μονοθεϊστική θρησκεία δέχεται ένα Θεό, που δημιούργησε τον κόσμο εκ του μη όντος. Τα ιερά κείμενα του χριστιανισμού ονομάζονται «Αγία Γραφή». Αυτή αποτελείται από δύο μέρη: την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη.

Ισλάμ:

Είναι μονοθεϊστική θρησκεία, η οποία διαμορφώθηκε με το κήρυγμα και τη δράση του Προφήτη Μωάμεθ (Μουχάμαντ) στις αρχές του 7ου αιώνα. Η αραβική λέξη «ισλάμ» (Αραβικά: اسلام) σημαίνει «υποταγή», και χρησιμοποιείται από τους μουσουλμάνους ως «υποταγή στον Θεό» και εκείνοι που αποδέχονται την θρησκεία του ισλάμ (τη στάση υπακοής, εξάρτησης και αφοσίωσης στον Θεό) ονομάζονται μουσλίμ (muslim), που σημαίνει «υποταγμένος» δηλαδή: «υποταγμένος στον Ύψιστο». Το Κοράνι είναι το θεμέλιο πάνω στο οποίο στηρίζεται το Ισλάμ και, κατά τους Μωαμεθανούς, είναι το αντίγραφο ενός "ουράνιου" πρωτότυπου. Στους ανθρώπους κυκλοφορεί απλά ένα αντίγραφο του. Το πρωτότυπο αυτό βρίσκεται πάντοτε μπροστά στον Θεό.

Ένα από τα σύμβολα του Ισλάμ: Η λέξη «Ο Θεός» (Αλλάχου) γραμμένη σε αραβική καλλιγραφική γραφή, στην Αγία Σοφία, Κωνσταντινούπολη

Βουδισμός:

Μία από τις μεγάλες θρησκείες του κόσμου με κεντρικό πρόσωπο του μυθολογικού υλικού της τη ζωή και τη διδασκαλία του Σιντάτ(χ)α Γκοτάμα (Σιντάρτα Γκαουτάμα σανσκριτικά) Μπούντχα (Buddha) ή Βούδα ή Βούδδα, του Πεφωτισμένου όπως αποκαλείται ενίοτε.

Ο Βουδισμός είναι ένα από τα αρχαιότερα θρησκευόμενα. Περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα θρησκευτικών δοξασιών, φιλοσοφικών αρχών, εθίμων, θεσμών και ηθικών κανόνων που αποδίδονται στον Βούδα. Σήμερα υπολογίζεται ότι περίπου μισό δισεκατομμύριο άνθρωποι ακολουθούν τον Βουδισμό. Αναγνωρίζονται γενικά δύο σχολές Βουδισμού: η Μαχαγιάνα και η Τεραβάντα. Η κάθε σχολή διαφέρει σχετικά με την ακριβή φύση της Νιρβάνα, τη σημαντικότητα και κανονικότητα των διαφόρων διδασκαλιών και κειμένων καθώς και τις μοναστικές και τις λειτουργικές πρακτικές.

**Ο τροχός
της
Ατραπού
(Νταρματσ
άκρα) στην
Ορίσα της
Ινδίας, ο
οποίος
συμβολίζει
την πράξη
της**

Ιουδαϊσμός:

Είναι η παραδοσιακή θρησκεία των Εβραίων ανά τον κόσμο με περίπου 15 εκατομμύρια πιστούς, γεγονός που τον κατατάσσει ως δωδέκατη σε τάξη μεγέθους οργανωμένη τηρούμενη μονοθεϊστική θρησκεία και μία από τις αρχαιότερες θρησκευτικές παραδόσεις που τελούνται στον σύγχρονο κόσμο. Διαφέρει από πολλές θρησκείες ως προς το γεγονός ότι η κεντρική αυθεντία δεν αποδίδεται σε κάποιο άτομο αλλά μάλλον στις ιερές Γραφές (Τανάκ) και στις μακραίωνες παραδόσεις (Χαλακά). Η σημαντικότερη αρχή του είναι η πίστη ότι υπάρχει ένας μοναδικός, παντογνώστης, παντοδύναμος, πανάγαθος, υπερβατικός Θεός, που αποδίδεται στα ελληνικά ως Ιεχωβά ή Γιαχβέ, ο οποίος δημιούργησε το σύμπαν και συνεχίζει να το κυβερνά.

«Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας• στο δικαίωμα αυτό περιλαμβάνεται η ελευθερία για την αλλαγή θρησκείας ή πεποιθήσεων, όπως και η ελευθερία να εκδηλώνει κανείς τη θρησκεία του ή τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις, μόνος ή μαζί με άλλους, δημόσια ή ιδιωτικά, με την διδασκαλία, την άσκηση, τη λατρεία και με την τέλεση θρησκευτικών τελετών»

(Οικουμενική διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου, άρ. 18).

- “Χριστιανισμός και Θρησκευάματα” Β’ Γενικού Λυκείου
- Πάπυρος Larousse Britannica (τόμος 12)
- Wikipedia

Πηγές

Εργάστηκαν οι ομάδες:

Ομάδα 1η: Παναγιώτης Θεοφιλίδης, Γιάννης Κανέλλης, Οδυσσέας Θεοφιλίδης, Σπύρος Βαϊρακταράκης

Ομάδα 2η: Μιχάλης Ιωαννίδης, Πέτρος Γαρδέλης, Θοδωρής Γκόνης, Βασίλης Γεωργόπουλος

Ομάδα 3η: Κώστας Αντρατζικιάκης, Γεωργούλας Δημήτρης, Χαρούλα Βουργίδα, Αγγελική Βασιλάκη, Κέλλυ Κατσαφάδου

Ομάδα 4η: Αντωνιάδης Νίκος, Καμπερίδου Κατερίνα, Ιωάννα-Μαρία Βελιώτη, Λυδία Βασιλείου

Ομάδα 5η: Αναστασιάδου Ελένη, Αϊβάτογλου
Αλέξανδρος, Καλλίνικος Δημήτρης, Μιχαηλίδης Άγγελος

Ομάδα 6η: Μαρία Βρυλλάκη, Λίζα Γκεβοργκιάν,
Δημήτρης Γραμμένος, Σωτηρία Ιωαννίδου

Τμήμα: Β1'

Επιμέλεια του Power Point: Κατερίνα Καμπερίδου
(Με την ευγενική χορηγία της Σοφίας Καμπερίδου)

Ευχαριστούμε για τον
χρόνο σας
